

תוכנית המצוינים המכללתית – רג"ב אקדמאים

ראש התכנית: ד"ר רקפת ארליך רון

מיקום: 424 (חדר 5)

שעות קבלה: יום ב' 12:00-13:00 (בתיאום מראש)

rakefeter1@gmail.com | 09-7453138

תכנית המצוינים

תכנית רג"ב (ראש גדול בהוראה) אקדמאים מיועדת לסטודנטים בעלי נתונים גבוהים הרואים את עצמם חלק ממנהיגות חינוכית מובילה במערכת החינוך. התכנית מאפשרת ליהנות מחוויית לימודים ייחודית המכשירה אותם לשמש כוח מוביל, יוזם ומחדש במערכת החינוך. התכנית הנה במה ללימוד משותף שיכלול פרקים/שערים שונים בתחום ההוראה-למידה בעידן הדיגיטלי. ותעסוק בדיון במושגים ובעקרונות יסוד של התרבות הדיגיטאלית תוך התייחסות ביקורתית וחשיבה לגבי פיתוחם בהקשר החינוכי. במהלך השנה יתקיימו מספר מתכונות למידה הכוללות הרצאות משלבות שיח, עבודות בקבוצות קטנות, סדנאות לרכישת מיומנויות ושליטה בכלים תקשוריים שונים, שיעורים מקוונים ושליטה בפלטפורמת google class, סיור, סימולציות הוראה, והרצאות אורחים. בין השאר, יפתחו הלומדים בקבוצות הקטנות מערכי שיעור המותאמים לעקרונות התרבות הדיגיטאלית ויישמו מערכים אלו במסגרת הקהילה וההתנסות המעשית.

מטרות התכנית

התכנית מבקשת להכשיר אנשי חינוך והוראה שיהיו כוח מוביל ומשפיע במערכת החינוך ובקהילה. הסטודנטים במהלך השנה יתרגמו עקרונות יסוד של התרבות הדיגיטאלית להקשר החינוכי, ידונו בהשפעות השונות של התרבות הדיגיטאלית בתכנון והערכה בבתי הספר הפורמאליים, ייאמדו כיצד ניתן לחולל שינוי משמעותי ובר-קיימא בתרבות הלמידה וההערכה בבית הספר באמצעים של התרבות הדיגיטלית. כמו כן, הסטודנטים יפתחו זהות מקצועית בזיקה לעקרונות העידן הדיגיטלי.

למי מיועדת התכנית

לבעלי תואר ראשון בתחומי מדעי החברה, הרוח והשפה המעוניינים להשתלב באחד מהמסלולים: מסלול היסודי, מסלול הגיל הרך והמסלול העל-יסודי. מועמדים שאינם נדרשים להשלמות בתחום הדעת מעבר להיקף של 6 ש"ש.

יתרונות התוכנית

תכנית חד-שנתית (שנת הכשרה אחת)

לימודים במסגרת של קהילה לומדת והערכה על בסיס כלי הערכה חלופיים חשיפה לכלים, עקרונות וחדשנות חינוכית שייכות לקבוצה איכותית וקטנה ללומדים בתכנית מוצעות שתי הטבות המכסות ביחד 10,800 ש:

א. הלוואה מותנית חד פעמית בגובה 5,800 ש ממשרד החינוך.

ב. מלגה בגובה 5,000 ש בכפוף לתקנון מפעל הפיס.

הטבה מיוחדת מטעם המכללה: השתתפות של 300 ש לכל שעת השלמה ועד 8 שיעורי השלמה לכל היותר.

ימי לימודים

יום ב בין השעות 09:00-14:00 קהילה לומדת
יום ג או ה - יום התנסות מעשית בבית הספר בתחום הדעת
60 שעות הוראה פרטנית לאורך השנה

תנאי קבלה לתכנית

תואר ראשון בתחום מדעי החברה, הרוח ושפות - בציון ממוצע 90 ומעלה או תואר שני בציון ממוצע 85 ומעלה.
מעבר מבחני מסיל"ה לבדיקת התאמה להוראה וחינוך ראיון קבלה לבדיקת התאמה לתכנית.
מכתב מלווה עבור קבלה לתכנית רג"ב

תקצירי קורסים/מודולות בקהילה הלומדת

פדגוגיה מוטת עתיד ומאפייני תרבות העדן הדיגיטלי - ד"ר רקפת ארליך רוז

מודל פדגוגיה מוטת עתיד הוא מצפן מערכתי המאפשר את התאמת מערכת החינוך בהווה למציאות העתידית המשתנה, ומשמר את הרלוונטיות של החינוך ללומד ושל הלומד אל העולם. מודל זה פותח כמענה לאתגרים שנגזרו מתוך סריקת מגמות עתיד בעולם בתחומי חברה, כלכלה, סביבה, פוליטיקה וחינוך. בליבתו ששה עקרונות יסוד כלליים המושפעים ממגמות העתיד ומיושמים באופן הוליסטי בהיבטים פדגוגיים וארגוניים, תוך ניצול ההזדמנויות, הטכנולוגיות והסביבות המאפשרות. במהלך המודול הסטודנטים ירכשו את המושגים והעקרונות היסוד של התרבות הדיגיטלית, את יסודות התכנון והפיתוח של מערכי שיעור בתרבות הדיגיטלית וידונו במאפייני המנהיגות המותאמים למציאות הדיגיטלית (מודרניות נזילה) תוך עיון בספרות הרלוונטית. בנוסף, הסטודנטים יתרגמו עקרונות היסוד של התרבות הדיגיטלית להקשר החינוכי וידונו בהשפעות השונות של התרבות הדיגיטלית בתכנון והערכה בבתי הספר הפורמאליים

חינוך מייקרי - רועי כפרי

המודול תעסוק בשלושה מעגלים תוך התנסות וחוויה:

1. הפדגוגיה המייקרית - מהי פדגוגיה מייקרית ובמה היא שונה מפדגוגיות אחרות? מה הקשר ללמידה מבוססת פרויקטים (PBL), מיומנויות המאה ה-21, התמודדות עם קושי תסכול וכשלון. אלו דרכים שונות ללמידה מאפשרת הלמידה המייקרית? מה תפקיד המורה בפעילות מייקרית? ואיך עובדים עם החשש מהמפגש עם הטכנולוגיה.

2. פרקטיקות מייקרות - היכרות והתנסות בטכנולוגיות שונות, מגוון כלים וחומרים, החל מ"לואו טק" (בנייה בחומרים בשימוש חוזר) ועד "היי טק" (מידול והדפסת תלת מימד, חיתוך בלייזר, מנועים, אלקטרוניקה ותכנות), הכשרת כלים, ולמידת כללי בטיחות.

3. למידה מייקרית בבית הספר - יישום של מייקינג במסגרת תכנית הלימודים - סדירויות (איך מתנהל שיעור מייקרי). תכנון לימודים והערכה בסביבה מייקרית - כיצד ניתן לשלב מייקינג בהוראה של דיסציפלינות שונות וכיצד ניתן להעריך פעילות מייקרית? איך הופכים את המייקינג לכלי בארגז הכלים של כל מורה בבית הספר, כיצד מייקינג משרת את

תכנית הלימודים, ואיך מייצרים סקרנות ומוטיבציה אצל לומדים בדרך אל לומד עצמאי. מתן כלים להקמת מייקרספייס - השלבים בתהליך, עיצוב מרחב, בחירת טכנולוגיות, כלים להגדרת פדגוגיה, והובלת תהליך שינוי בית ספרי.

מנהיגות טרנספורמטיבית - ד"ר אריאל שריד

מטרת המפגשים במודולה היא לקדם הבנה תיאורטית ויישומית של תפקידם של מורים מצוינים בהובלת תהליכי שינוי פדגוגיים בהקשרים בהם הם פועלים. מורים מצוינים מהווים סוכני שינוי חינוכיים-חברתיים. לצורך כך, הדיונים יתמקדו במושגים, "מורה מנהיג", מורים מובילים, ומנהיגות ביניים בבתי הספר. נדון במאפייני ותפיסת התפקיד של המורה המנהיג וכן מודלים של הובלת שינוי וקידום יוזמות חינוכיות. בנוסף, נכיר את המושג מנהיגות טרנספורמטיבית ונקשור את הרעיון של הובלת תהליכי שינוי פדגוגיים עם שינוי ערכי-חברתי המושתתים על ערכים דמוקרטיים, וערכי צדק חברתי והוגנות בהקשרים חינוכיים.

חינוך לאמנות - קרן גלר

ילדות וילדים בני כל הגילים חיים היום בתוך עולם חזותי, בו הם פוגשים שפע של טקסטים חזותיים מסוגים שונים, מרובי זהויות ותרבויות, בעוד שבית הספר של האלף השלישי עדיין נשען על הוראה מילולית בעיקרה (למרות השינויים שחלו בימי קורונה). בקורס נרחיב את אפשרויות השפה החזותית ושימושיה תוך כדי קריאת דימויים בעולם שסביבנו, הדרכה דיאלוגית באמנות, וחשיבה על פדגוגיה חזותית. נתייחס למהפכות חזותיות-טכנולוגיות שהשפיעו על התרבות, תוך דגש על כוחו של הדימוי לדבר, לפעול, להשפיע, לשנות. נדון ביחס שבין השפה המילולית לשפה החזותית, תוך התמקדות במערך הסימנים הלשוניים והחזותיים, הגלויים והסמויים המבנים משמעות ופרשנות. כל אלו כדי להבין ולפעול בפדגוגיה חזותית במרחבי למידה-הוראה, מולטימדיאליים המשלבים דרכי ייצוג שונים (מילים, דימויים, קול) - מדף בספר/באתר ועד מרחב בית הספר. למודולה מתוכננים 2 ימי סיור במוזיאון ומפגשים עם אמנים פעילים.

למידה פעילה ודיאלוגית - ד"ר טלי היוש

מטרת המודולה לאפשר לסטודנטיות. להתנסות בלמידה דיאלוגית ופעילה בתהליך מתפתח, הכולל תהליך חקר מתמשך בלמידה עצמית ובקבוצות. במהלך השיעורים הלומדים יבחרו את תת הנושא בהם ירצו להתמקד, ישאלו שאלות חקר ויאספו נתונים עיוניים ומהשטח, במטרה לתת מענה על שאלותיהם. רכישת הידע והבנת הנושא, יתורגמו לתוצרי למידה יצירתיים שיוצגו בתערוכה בתום השנה. לאורך כל השנה תערך הערכה חלופית ומשובים כיתתיים, קבוצתיים ועצמיים לצורך התנסות במתן משוב ביקורתי-בונה והעלאה למודעות של חשיבות השימוש בדרכי הערכה חלופיות ויתרון.

חינוך להבנה - ד"ר אמנון כרמון

מדוע תלמידים בבתי ספר בישראל ובעולם אינם מבינים את מרבית הידע שנלמד בבית הספר? כיצד פועלת המערכת הקוגניטיבית שלנו, ומדוע כל כך קשה לה להבין ידע חדש? למה הכוונה ב"הבנה"? כיצד אפשר ללמד באופן שמוביל להבנה עמוקה של הידע הנלמד, והאם זה אפשרי במסגרת בית הספר הקיים? מדוע, והאם בכלל, הוראה לשם הבנה צריכה לעמוד בראש סדר העדיפויות של מערכות חינוך בישראל ובעולם במאה ה-21? שאלות אלה יעמדו במוקד יחידת הלימוד. במהלך הלימוד יוצגו ויידונו המענים המחקריים והמעשיים שניתנו לשאלות אלה, תצפו ותנתחו שיעורים בבית הספר לאור מרכיבי ההוראה לשם הבנה ותתנסו בהוראה לשם הבנה.